

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 12 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. NOVEMBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1530.

Edgar Arthur Ashcroft, London.

Postupak za proizvodnju magnezija ili njegovih slitina i magneziskog hlorata kao sporednih proizvoda.

Prijava od 15. decembra 1921.

Važi od 1. marta 1923.

Pravo prvenstva od 9. jula 1919. (Engleska).

Predmetom je pronalaska postupak kombinirane ili kontinuirane cirkulacije (Kreislaufprozess) za proizvodnju magnezija ili magnezijskih slitina i istodobno magneziskog klorata kao nuzproizvoda. Kod ovog se procesa provadja iskorišćavanje i ponovno dobijanje uporabljenih materijalija, te dobivanje kod toga nastajućih proizvoda lako i ekonomično uz ne natne troškove, a maksimalno iskorišćivanje, čime se postizavaju kod proizvodnje zнатне dobiti.

Prema pronalazku suši se magnezijski klorid, koji sadržava vode, n. pr. takov. koji se dobiva iz rastopina, tako odn. on se tako dehydrira, da se pretvor u suhi magnezijski klorid, nakon čega se ovaj elektrolizira, tako da od njega postane metalni magnezij (ili slitina takovog s olovom, cinkom ili drugom teškom kovinom) i klorni plin. Klorni se plin vodi u prikladnu napravu za apsorpciju, u kojoj cirkulira mješavina magnezijskog oksida (n. pr. mješavina slabo kalciniranog magnezita s vodom) tako, da se magnezijski oksid raspada, te se ujedno stvara voden magnezijski klorid i magnezijski klorat.

Magnezijski se klorat dade kristalizacijom ili drugim poznatim metodama izlučiti, a voden iz rastopina ili matičnih lu-

žina iskristalizirani magnezijski klorid suši se ili dehydrira i u postupku nanovo upotrebljava, pa se time krug cirkulacije prema pronalazku zatvara.

Slijedeće je primjer izvedbe prema pronalasku:

Izkristalizacijom iz rastopine dobiveni voden magnesijski klorid (osobito u formi igličastih ledaca) prevara se postupkom, opisanim u engleskom patentu br. 152.401 (prijava od istog dana) u suhi magnesijski klorid, a ovako dobiveni suhi magnesijski klorid elektrolizira se po postupku odn, pomoću naprava prema engleskom patentu br. 152.402 (prijava od istog dana), pri čem se upotrebljava samo jedna stanica od tamo opisane dvostanične naprave, ako se želi proizvadjeti metalne slitine od magnezija, jer se kod raspadanja magnesijskog klorida nastajući magnesijski metal legira s težim metalom, koji je melnut na dno stanice, a ova se legura od vremena do vremena skine i dodaje novi teški metal.

Klorni se plin odvadja iz elektrolitskog aparata u napravu za apsorpciju, gdje dolazi u doticaj vodenom mješavinom sa lako kalciniranim magnezitom. Naprava za apsorpciju sastoji se od tornja od kamenine koji je ispunjen s priklad-

nim materijalom, a svršava se u kočni dio, koji je duboko zaronjen u nočvaru ili jamu, u kojoj se sabire mješavina, koja je prošla kroz toranj i iz koje se u kontinuiranoj cirkulaciji opet pumpa na vrh tornja. Magnezijski oksid se usled toga raspada i podjedno se stvara magnezijski klorat (jedna molekula) i magnezijski klorid (5 molekula).

Vodeni se magnezijski klorid kod svake cirkulacije pušta da se iz svojih rastopina ili matičnih lužina izkristalizuje, onda se suši ili dehydrira i u cirkulaciji procesa opet elektrolizira.

Na nacrtu prikazan je šematički postupak cirkulacije s napravom za njegovo zvedenje. A je naprava za apsorpciju ili ioranj, u kojem cirkulira vodena mještina jmagnezijskog oksida. Strjelica a privazuje dovodnu kalciniranog magnezita, k strjelica a² dovodnu vodu, dočim strjeaca e-a označuje dovodnu klornog plina, lioji strujni natrag iz aparata za elektroliziranje E. Strjelica a-b prikazuje put gotove mješavine sa sadržinom magnezijskog klorata i magnezijskog klorida, koja se uvodi u prvi aparat za kristalizaciju B. Strjelica b-f djelimično iscrpljuje rastopinu, koja se vodi u drugi aparat za kristalizaciju F, dočim strjelica f pokazuje rezultat proizvedenog klorata. Strjelice b-c i f-c prikazuju kristalizirani magnezijski klorid, koji se odvodi u aparat C za sušenje pomoću zraka. Kružnica c prikazuje puhaljku, s kojom se upuhava vrući zrak u sušni aparat C, a kružnica c² prikazuje napravu za pranje, u kojoj se zrak, pošto je prošao kroz sušni aparat C, pere zato, da se opet dobije eventualno u njem sadržana

klorovodična kiselina. Strjelica c-d pokazuje put djelimično osušenog magnezijskog klorida od sušnog aparata C k aparatu za sušenje klorovodičnom kiselinom D. Kružnica d prikazuje generator za klorovodični plin, kružnica d² spravu za apsorpciju za proizvodnju rastopine klorovodične kiseline i kružnica d³ spravu za koncentraciju sumporne kiseline, koja služi za istjeranje klorovodika iz rastopine. Strjelica d-e pokazuje put suhog magnezijskog klorida (u formi ledaca) k aparatu za elektroliziranje E, dočim strjelica e pokazuje izlazak metalnoga magnezija ili eventualno slitine s magnezijem. Strjelica e² prikazuje dovodnu teškog kovina k aparatu za elektroliziranje E u slučaju, kada se ima proizvesti slitina s magnezijem.

Predmetom pronalaska nije svaki od djelomičnih postupaka za sebe, niti se traži patentiranje pojedinih djelova postupka, nego cijelog kombiniranog ili kontinuiranog cirkulacionog postupka.

Patentni zahtjev :

Postupak s kombiniranim ili kontinuiranim cirkulacijom za proizvodnju magnezija, ili njegove slitine, i magnezijskog klorata kao nuzproizvoda, naznačen spajanjem sljedećih djelomičnih postupaka: Sušenje ili dehydriranje vodenog magnezijskog klorida, elektroliziranje dobivenog suhog magnezijskog klorida, čime se proizvadja magnezijska kovina ili slitina s magnezijem, i klorni plin; apsorpcija ovog klora u mješavini vode s magnezijevim oksidom, pri čemu nastaje magnezijski klorat i voden magnezijski klorid, i ovej se potonji po odstranjenju klorata za određenu upotrebu, ponovo upotrebljava u cirkulaciji.

